2.—3. jaan. peetud II rahvusliku kasvatuse kongress tegeles peamiselt rahva arvu juurdekasvu probleemidega ja võttis selles suunas vastu rea otsuseid. Sel alal tarvilikkude korralduste järelekaalumiseks moodustati eriline komisjon mitme ministeeriumi ja seltskondliku org-i esindajaist. Mõned kongressil vastuvõetud seisukohad on juba leidnud rakendamist (tulumaksu ümberkorraldamine, lasterikastest perekondadest õpilastele õppemaksu vähendamine jne.).

2. Arvustikulisi andmeid.

a) **Algkoolid.** 1934./35. õppea-l õnneks on jäänud peatuma nähe, mis iseloomustas meie viimaste aastate elu algkoolis: õpilaste arvu suurenemine ja koolide arvu vähenemine. Eelmise a. ülevaates („E. Kroonika 1934") ütlesime õieti, et sel alal näib olevat saavutatud piir, kust vaevalt enam palju kaugemale saab minna. Vaadeldaval õppe-al on koolide arv koguni 3 võrra tõusnud (3 erakooli arvel maal), õpilaste arv aga tunduvalt vähenenud. Ka koolikulude osas võib märgata väikest tõusu.

Olulisemaid andmeid kokku võttes saame alljärgneva tabeli:

	Maal	Linnas	Üldse	Võrdlus eelmise õ. pea-ga
Koole	1 114	132	1 246	+3
Klassikomplekte . . .	2 623	760	3 383	— 14
Õpilasi üldse	82 333	26 508	108 841	— 6 450
„klassikompl kohta	31	35	32	— 2
„ õpetaja „	30	22	28	— 1
Õpetajaid	2 757	1 199	3 956	+37
Kulusid üldse kr . .	4 099 455	1 821 894	5 921 349	+35 495
„ õpil kohta kr .	50	71	55	+ 3 4

Ebasoovitava tõigana paistab selles arvustikus silma klassikomplektide arvu vähenemine (koolide arvu suurenedes), mis tähendab liitklasside arvu tõusu. Isegi 3- ja 4-klassiliste komplektide arv on natuke tõusnud, kuigi hr. haridusminister korduvalt nende vastu sõna on võtnud.

Õpilaste arvu tunduv vähenemine on tingitud kolmest asjaolust. Esimestes klassides on selle põhjuseks madala

Eesti kroonika 1935, lk. 78